

УДК 657

Максименко І. Я.¹, Бряня К.С.²

¹канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. БТЕ-0515м НУ «Запорізька політехніка»

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕФЕКТИВНОГО ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Сучасний етап розвитку економіки характеризується посиленням ролі держави у забезпеченні ефективного управління публічними фінансами, підвищеням вимог до прозорості бюджетного процесу та необхідністю раціонального використання бюджетних ресурсів. В умовах зростання обсягів державних видатків, реалізації масштабних соціально-економічних програм та інтеграції України у світовий економічний простір особливого значення набуває формування ефективної системи державного фінансового контролю. Саме державний фінансовий контроль виступає важливим інструментом забезпечення законності, результативності та економічності використання бюджетних коштів, сприяючи підвищенню ефективності функціонування системи управління публічними фінансами.

Державний фінансовий контроль являє собою систему організаційних, правових та методичних заходів, спрямованих на перевірку законності, доцільності та ефективності формування, розподілу та використання державних фінансових ресурсів. Його основною метою є забезпечення дотримання фінансової дисципліни, попередження фінансових порушень, підвищення результативності використання бюджетних коштів та забезпечення прозорості діяльності суб'єктів публічного сектору економіки. Реалізація функцій державного фінансового контролю здійснюється через діяльність спеціалізованих органів контролю, застосування відповідних методів перевірки та аналізу фінансово-господарської діяльності установ і організацій, що використовують бюджетні кошти.

У сучасних умовах державний фінансовий контроль розглядається не лише як інструмент виявлення порушень фінансової дисципліни, але й як важливий елемент системи управління державними фінансами. Його функціонування сприяє підвищенню ефективності бюджетного планування, удосконаленню механізмів розподілу бюджетних ресурсів та формуванню

інформаційної бази для прийняття управлінських рішень у сфері публічних фінансів. Завдяки цьому державний фінансовий контроль виступає одним із ключових факторів забезпечення фінансової стабільності держави та підвищення ефективності використання бюджетних коштів [1].

Ефективність системи державного фінансового контролю значною мірою залежить від організації контрольних процедур, використання сучасних методів аналізу фінансової інформації та забезпечення належної взаємодії між органами державної влади. Застосування сучасних підходів до здійснення контролю дозволяє не лише своєчасно виявляти фінансові порушення, але й попереджувати їх виникнення, що сприяє підвищенню рівня фінансової дисципліни у сфері використання бюджетних ресурсів.

Отже, удосконалення системи державного фінансового контролю в сучасних умовах повинно здійснюватися з урахуванням вимог ефективного управління публічними фінансами, розвитку цифрових технологій та інтеграції у міжнародний економічний простір. Це сприятиме підвищенню результативності використання бюджетних коштів, зміцненню фінансової дисципліни та забезпеченню стійкого розвитку економіки держави.

Висновки. Отже, державний фінансовий контроль є важливим інструментом забезпечення ефективного використання бюджетних коштів та підвищення результативності управління публічними фінансами. Його функціонування спрямоване на забезпечення законності, прозорості та раціональності використання державних фінансових ресурсів. Подальший розвиток системи державного фінансового контролю пов'язаний із удосконаленням методологічних підходів до здійснення контрольних заходів, впровадженням сучасних інформаційних технологій, розвитком аудиту ефективності та гармонізацією національної практики контролю з міжнародними стандартами. Це сприятиме підвищенню ефективності управління публічними фінансами та забезпеченню стійкого соціально-економічного розвитку держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Максименко І. Я. Сучасні підходи до організації обліку та забезпечення державного фінансового контролю в бюджетних установах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 23. 195-201. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan/issue/view/260>
2. Максименко І. Я. Сучасні підходи до організації бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю в управлінні підприємством: можливості та виклики. *Агросвіт*. 2025. № 24. 214-221. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/agrosvit/issue/view/261/199>
3. Maksymenko I. Accounting and analytical procurement of state financial control and directions of its implementation in Ukraine. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2017. Vol. (3) № 5. P. 268-274.